

Uitvoeringsnotitie hokken en keten 2021

De gemeente Leeuwarden is sinds de herindelingen met de gemeente Boarnsterhim in 2014 en de gemeenten Leeuwarderadeel en Littenseradiel in 2018 een flink aantal dorpen rijker. In de dorpen kwamen de jongeren in het verleden vaak samen in de zogenaamde hokken en keten. Naar aanleiding van de doorgevoerde herindelingen is er inventarisatie gemaakt van de in de gemeente aanwezige hokken en keten. Het blijkt dat die in de gemeente nauwelijks voorkomen. Gelet op veranderende omstandigheden is de uitvoeringsnotitie hokken en keten geactualiseerd.

Besluit:

De uitvoeringsnotitie hokken en keten 2021 vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de uitvoeringsnotitie hokken en keten uit 2016

Uitvoeringsnotitie hokken en keten 2021

1. Inleiding
2. Definitie hokken en keten
- 2.3 Wat valt niet onder hokken en keten in de gemeente Leeuwarden?
3. Functies hokken en keten
- 3.1 Positieve functies van hokken en keten
- 3.2 Negatieve functies van hokken en keten
4. Aanpak hokken- en keten gemeente Leeuwarden

1. Inleiding

De gemeente Leeuwarden is sinds de herindelingen met de gemeente Boarnsterhim in 2014 en de gemeenten Leeuwarderadeel en Littenseradiel in 2018 een flink aantal dorpen rijker. In de dorpen kwamen de jongeren in het verleden vaak samen in de zogenaamde hokken en keten. Op basis van herindelingen zijn inventarisaties uitgevoerd waaruit blijkt dat hokken en keten in de gemeente nauwelijks voorkomen. De gemeente Leeuwarden heeft in deze notitie hokken en ketenbeleid opgesteld hoe om te gaan met hokken en keten.

Leeswijzer

In hoofdstuk twee wordt de definitie van hokken en keten beschreven. Daarnaast wordt ook de uitsluitingsgronden beschreven wat niet onder het hokken en ketenbeleid valt.

In hoofdstuk drie worden de functies van de keten beschreven waarna in hoofdstuk vier wordt omschreven hoe om te gaan met hokken en keten in de gemeente Leeuwarden.

2. Definitie hokken en keten

Een hok of keet is een ontmoetingsplek veelal opgezet voor en door jongeren, die daar één of meerdere keren per week voor de gezelligheid samenkomen. De hokken en keten staan zowel op openbaar als privéterrein. Er zijn vele benamingen die gebruikt worden om de zelfgecreëerde ontmoetingsplekken te benoemen. Hokken en keten zijn de meest gangbare termen. Hokken en keten zijn te onderscheiden in verschillende typen. De Rijksoverheid heeft hier een aanzet toe gedaan.

Wat valt niet onder hokken en keten in de gemeente Leeuwarden?

De jeugdsozen als jongerenontmoetingsplekken vallen niet onder de term hokken en keten. De jeugdsozen vallen onder de paracommerciële inrichtingen. Onder paracommercieel wordt verstaan een vorm van niet-commerciële horeca door verenigingen of stichtingen en zij moeten voldoen aan één van de doelstelling van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve of godsdienstige aard. Voorbeelden hiervan zijn dorpshuizen, jeugdhonken en sportkantines waar met vrijwilligers gewerkt wordt. Voor paracommerciële inrichtingen zijn voorwaarden gesteld om zoveel als mogelijk de oneerlijke concurrentie te voorkomen ten opzichte van de reguliere horeca. In de jeugdsozen mag alleen van 10.00 uur tot 01.00 uur alcohol worden geschonken. En er mag alleen alcoholhoudende drank worden verstrekt tijdens ten hoogste 4 bijeenkomsten van persoonlijk aard of die gericht zijn op personen welke niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de desbetreffende rechtspersoon betrokken zijn, waarbij fiscale wet- en regelgeving dienen te worden gerespecteerd.

De gemeente Leeuwarden heeft in de "uitvoeringsnotitie Gewoon Opvoeden en Opgroeien" beleid ten aanzien van jeugdsozen. De activiteiten en initiatieven in een jeugdsoos moeten zoveel mogelijk door de jongeren zelf, vrijwilligers en studenten georganiseerd en bekostigd worden. Belangrijk uitgangspunt hierbij is eigen kracht. De jongerenwerkers kunnen begeleiding en ondersteuning bieden bij het opzetten en organiseren van activiteiten.

3. Functies hokken en keten

Hokken en keten hebben zowel positieve als negatieve functies. Hieronder volgt een overzicht.

3.1 Positieve functies van hokken en keten

Ontmoetingsplek

Hokken en keten bieden jongeren dichtbij huis een vertrouwde plek waar jongeren elkaar ontmoeten. Ouders zijn dikwijls blij dat hun kind niet al te ver van huis een deel van zijn/haar vrije tijd met bekenden kan doorbrengen.

Bevorderlijk voor de sociale samenhang

Hokken en keten bieden een ontmoetingsplek aan jongeren die binnen eenzelfde kern of gemeente wonen. Op het platteland ontmoeten jongeren elkaar regelmatig in hokken en keten. Ze nemen een belangrijke plaats in het uitgaansleven. Jongeren komen er om samen te praten, plezier te maken en activiteiten te ondernemen. Vriendschapsbanden en groepsbinding kunnen door het keetbezoek versterken. Ketten hebben een belangrijke sociale functie.

Voorkomt rondhanggedrag

Hokken en keten vormen voor een grote groep jongeren een aantrekkelijke vorm van vrijetijdsbesteding. De keet voorkomt daarmee (een deel van het) rondhanggedrag in de openbare ruimte.

3.2 Negatieve functies van hokken en keten

Onveilige situaties

Keten zijn over het algemeen niet toegerust op grote aantallen bezoekers. Dit leidt er toe dat zich teveel jongeren in een te kleine ruimte bevinden. Door de ruimte anders te gebruiken kan brandgevaarlijke situaties opleveren. De onveiligheid wordt nog eens vergroot door onvoldoende preventieve maatregelen zoals de aanwezigheid van blusmiddelen, een vluchtplan en vluchtwegen.

Keten, hokken en caravans zijn vaak zo kleinschalig dat extra bouwtechnische voorzieningen (Bouwbesluit 2012, zie 3.3) en een melding brandveilig gebruik niet vereist zijn. Vluchtrouteaanduidingen, noodverlichting en een brandmeldinstallatie (of rookmelders) zijn dan ook vaak niet verplicht. Het onverstandig gebruiken van die ruimten kan echter wel gevaarlijke situaties opleveren. Te denken valt hierbij aan de brandgevaarlijke aankleding van de ruimte, gebruik van open vuur (o.a. kaarsen), de afwezigheid van kleine blusmiddelen en het niet goed vrijhouden van de vluchtwegen. En niet te vergeten: de reactie van de aanwezigen op een beginnende brand (beoordelingsvermogen en reactiesnelheid).

Jongere leeftijdsgroep

In de hokken en keten zijn vaak minderjarigen aanwezig die alcohol drinken en dit is strijd met de Alcoholverwet. Alhoewel er aan hokken en keten positieve functies zijn verbonden, is er dus eveneens alle reden om er kritisch naar te kijken.

4. Aanpak hokken- en keten gemeente Leeuwarden

De gemeente Leeuwarden is verantwoordelijk voor toezicht en handhaving op wet- en regelgeving. Gelet op de toezichtstaken op verschillende wet- en regelgeving is het voor de gemeente Leeuwarden onmogelijk om op alles 100% dekking te garanderen bij de uitvoering van deze toezichtstaken. Daarom worden prioriteiten gesteld in het handhavingsuitvoeringsprogramma. Voorbeeld hiervan is: controle brandveilig gebruik alleen voor panden waarin minder zelfredzame personen verblijven zoals bijvoorbeeld een ziekenhuis, verpleeghuis of kinderdagverblijf. Deze prioriteiten worden afgewogen aan de hand van de risico's en maatschappelijke effecten.

Gelet op de risico's die hokken en keten met zich meebrengen kiest de gemeente Leeuwarden voor een aanpak op basis van bestaande wet- en regelgeving van hokken en keten op zowel openbaar terrein als op privéterrein. Hieronder wordt dit nader omschreven.

Openbaar terrein

Hokken en keten op openbaar terrein zijn in strijd met wet- en regelgeving. De hokken en keten op openbaar terrein kunnen qua omvang als bedrijfsmatig worden beschouwd, waardoor op grond van de Wet Milieubeheer en het activiteitenbesluit eisen worden gesteld. Als er tegen betaling alcohol wordt verstrekt, gelden er aanvullende eisen op basis van de Alcoholverwet. Vormen van hokken en keten, zoals een caravan, kunnen niet voldoen aan de wet- en regelgeving. Daarnaast zijn hokken en keten op openbaar terrein vaak in strijd met het bestemmingsplan.

Dit houdt in dat hokken en keten op openbaar terrein niet worden toegestaan. Voor nieuwe hokken en keten geldt dat als deze op openbaar terrein worden geplaatst hiertegen handhavend zal worden opgetreden.

Privéterrein

De hokken en keten op privéterrein hebben bestaansrecht binnen de bestaande wet- en regelgeving. Dit komt omdat de ruimten waar de jongeren samengekomen in het verlengde liggen van het hoofdgebruik c.q. bestemming. Voorbeelden hiervan zijn een garage of een bijgebouw zoals een hok. Deze objecten zijn in een eerder stadium getoetst en hiervoor is vergunning afgegeven. Daarnaast wordt er in deze hokken en keten geen alcohol verstrekt tegen betaling waardoor deze niet aan de vereisten van de Alcoholwet moeten voldoen. Het betreft vaak een kleinschaligere opzet en er is vaak ook een vorm van toezicht door ouderen c.q. eigenaren. De hokken en keten op privéterrein zijn daarom toegestaan op grond van wet- en regelgeving. De gemeente zal daarom niet handhavend optreden voor het feit dat jongeren bij elkaar komen op privéterrein, tenzij er een vorm van overlast is.